

grudo, kakor bi pod težkimi pogoji — prevzeli domače posestvo, bo imel za posledico beg najboljših moči iz dežele, bo popteševal izseljevanje. Ne otežkovali, temveč olajšati se mora prezeetje kmetijskih posestev, vse se mora storiti, da mlade, po navadi najboljše moči obdržimo v deželi.

3. Osebna dohodnina.

Drugi davek, kateri daje že leta in leta povod za pritožbe, ker se gode pri predpisu največje krivice, je osebno-dohodninski davek. Ta davek se pobira v Sloveniji na podlagi zakona z dne 25. oktobra 1896. Davčni vir tvorijo pri tem davku dohodki državljanov. Ta davek je primeren za stanove, kateri imajo stalne, redne dohodke, oziroma je možno natančno dognati na podlagi knjig dohodke, neprimeren je pa za kmetijski stan, kojega dohodki so odvisni od letine, elementarnih neugod, stroškov produkcije, cene njegovih pridelkov, kojega dohodki se ne dajo nikdar natančno dognati, temveč le samo približno, kateri se pa vsako leto zelo spreminjajo. Popolnoma izključeno je, da bi sleherni kmetovalec natančno vedel knjige, iz katerih bi bili razvidni vsi prieteki in izdatki in bi se dal natančno izračunati dohodek, kateri naj služi kot podlaga za odmero osebne dohodninskega davka, ko vemo, da še drugi stanovi, ki imajo več časa ter večjo predizobrazbo, ne vodijo knjig. Dohodki, kateri so potrebni za življenje, naj bodo prosti davka (eksistenčni minimum). Ta eksistenčni minimum je znašal pred vojsko 1200 K, se je po tem zvišal na 1600 K in lansko leto po hlogoraini borbi v finančnem odboru na 4800 K. Znesek 4800 K ne zadostuje danes za življenje dostojnega človeka, ne odgovarja pa niti najmanj znesku 1200 K pred vojsko. Pravičnost na pram nujni premožni slojem zahteva, da se eksistenčni minimum zviša vsaj na 15.000 K. Nabroj je pritožb radi določevanja dohodkov kmetov. Davčne oblasti ugotavljajo na krivičen način dohodke kmetov; vsako ovaduštvo, poročila političnih ali osebnih nasprotnikov ali konkurentov, poročila oseb, ki so na slabem glasu ali niso verodostojne, so dobrodošla in dajo davčni oblasti povod za nadaljnje navijanje davčnega vijaka. Izpovedi davčnega obvezanca in zanesljivih prič, da o to prednjih oseb, se ne verjama. Davčne oblasti znajo najti dohodke, ali jih ima davkoplačevalec ali ne, nočejo pa priznati odbitkov, katere dovoljuje naveden zakon, nočejo vpostevati izdatkov, ki izdatno omeje dohodke. Priu krivično odmerjenemu davku ni mogos noben uspešen priziv, ker so se samovoljno tkinile okrajne in deželne prizivne komisije, katere so prej reševale vložene prizive. Osebno-dohodninski davek je z ozirom na gospodarske razmere kmetijskega stana, kateri itak mora plačevati zemljiški davek, za istega neprimeren, zato se naj odpravi, dokler pa še isti obstoji, naj se zviša eksistenčni minimum sedanjim razmeram primerno, naj se odpravi neprimeren postopanje davčnih oblasti glede določevanja dohodkov in odnuka stroškov, naj rešujejo vse prizive okrajne in deželne prizivne komisije.

4. Davek na rento, kapital in na luksus.

Moderna davčna reforma zahteva, da se uvede progresivni davek na rento od zemljišča in kapitala. Zemljiška renta se plačuje za dovoljenje uporabljati zemljo. Ako se je zemlja obdelala, ali so se postavila na njo poslopja, se je v isto naložilo delo in kapital. Običajna najemnina ali zakupnina je deloma protidajatev za izvršeno delo, in uporabljen kapital; po odbitku te protidajatove dobimo zemljiško rento. Zemljiška renta obsega tudi protidajatev za dovoljenje dvigniti zaklade v zemlji, kakor premog, rude itd., uporabljati vodne moči za električne naprave, zrak za proizvajanje apnenega dušika. Davek na zemljiško rento lahko pripomore državi do znatnih dohodkov, ta davek bodo plačali oni, katerim je zemlja brez vsakega truda vir velikega bogastva.

Mi živimo v času kapitalističnega gospodarstva; kapital hoče neomejeno zagospodovati v celi državi. Kapital predstavlja ogromno gospodarsko moč, katera ustvarja ogromne dobičke ter množi bogastvo kapitalističnih slojev. Popolnoma pravilno je, da se znatno zviša davek na kapital, ker zahteva socialna pravičnost, da skrbe v prvi vrsti premožni sloji za pokritje državnih izdatkov. Upejše se naj davek na špekulacije, trgovino na borzi itd.

Poleg velikega siromaštva se opaža prečinen luksus. Davek na luksus bi v dobi uživanja in neizmernega zapravljanja pripomogel državi do lepih dohodkov. Ta davek naj bi se naložil na avtomobile, kočije, luksuriозна ve lika stanovanja, lišp, drage pijače itd.

Bramena, katera težijo našega kmeta, so pretirana, dolgo ne bo mogel istih več nositi. Mnogi merodajni krogi nočejo tega dejstva priznati, ga taje in povdarjajo, da drugi stanovi imajo se večja bremena, kar pa ne odgovarja resnici. Zadnji čas je, da se preneha z vedno višjim obdavljenjem kmetijskega stana, zadnji čas je, sicer bo prepozno, da se začne zniževati — davčna bremena, pod katerimi ječi kmetijski stan.

Zoper davčni pritisk in za cenilne komisije.

Poslanec dr. Hohnjec je 1. julija poslal na g. finančnega delegata v Ljubljani tole interpelacijo:

Plačilni nalogi za osebno dohodnino in z njo združenim vojnim davkom so za leto 1920 tako površno in pretirano sestavljeni, da bo ta način predpisovanja spravil revne in srednje sloje do gospodarskega poloma. Referenti pri davčnih oblastih Slov. Stajerske in Prekmurja ter Meziške doline predpisujejo, ne da bi si prej oskrbeli točno in zanesljive informacije, ogromne svoje dohodninske in vojnega davka za leto 1920 zlasti kmetom, delavcem in obrtnikom. Uradniki pri davčnih oblastih se ne ozirajo na vedno bolj se manjšujoče dohodke, ne na točo in drugo neurje, ki je po nekaterih krajih ljudem uničilo celo najpotrebnejši živež, ne na izjemne slučaje, ko so poerkale svinje

in druge za gospodarstvo potrebne živali. Kar pavšalno, kakor se jim vzljubi predpisujejo te davke. Gospodarski nasledki takega brezobzirnega izlirjevanja davkov se pogoršujejo od dne do dne. Delavni in srednji sloji našega ljudstva se tirajo v nove dolge, nezadovoljstvo se širi vedno bolj in bolj in ljubezen do države se s takim samovoljnim in nezakonitim postopanjem ruši in uničuje.

Da se to nepravilno in nezakoniti postopanje posameznih referentov prepreči in da se preprečijo vse neljube posledice, se obračam do Vas s prošnjo in zahtevo, da se čimprej se stavijo ter začnejo poslovati davčne komisije, ki bodo imele nalogo, da nepristransko rešujejo vse pritožbe in rekurze ter da odstranijo in popravijo sedanjí nepravilni in državni ideji škodljivi način predpisovanja dohodnina in vojnega davka.

Vprašam Vas g. delegat:

1. Kaj je s komisijami za dohodninski davek?
2. Kdaj se bodo razpisale volitve za te korporacije po okrajih in za glavno prizivno komisijo v Ljubljano?
3. Na kakšni podlagi se bodo vršile volitve v cenilne komisije in v prizivno komisijo?
4. Kako bodo te komisije sestavljene in kako bodo poslovale?

Ker je zadeva silno nujna, prošim, da mi blagevolite takoj odgovoriti.

Poslanec dr. Hohnjec se je v isti zadevi obrnil tudi na finančnega ministra v Beograd.

Krajevnim organizacijam in posameznim somišljenikom KZ ptujskega okraja!

Dne 31. julija 1921 se vrši v Ptujju I. Priški orlovski tabor. Prosimo vse naše krajevne organizacije v sodnih okrajih Ptuj, Ormož, Ljutomer, Rogatec, Gornja Radgona, St. Lenart, Maribor in Slov. Bistrica, da že zdaj pripravijo vse potrebno, da bo udeležba naših ljudi iz vseh župnij povoljna. Skličite takoj sestanek in določite vozove, kdo bo vozil; napravite prav natančen načrt, naprosite dekleta, da bodo okinčale vozove. Preskrbite si zastave; če je godba v Vaši bližini, vzamite se godbo seboj. Pevski zbori pridite iz vseh župnij dne 31. julija v Ptuj. Pozivamo posamezna društva, da 31. julija pustijo v gorji imenovanih okrajih vsako prireditel. V Ptujju naj bo zbraza ta dan ovet naših organizacij. Zatorej na delo vsi vrli zaupniki prej imenovanih okrajev. Dravske poljance še posebej prosimo, da organizirajo jezdece. Požarne brambe in še tudi druga društva naj pridejo ta dan korporativno v Ptuj.

Dopolndan bo na slavnostnem prostoru cerkvena slavnost pod milim nebom. Sodelovali bodo pevski zbori in godbe. Tekovadbe se udeležijo orlovski okrožja: mariborsko, pohorsko, St. lenartsko, ptujsko, ljutomersko, sredi-

sko, prekmursko, konjiško, celjsko, sa vinjsko in gornjeradgonsko.

Na svidenje 31. julija v Ptujju!
Tajništvo SLS v Mariboru.

Dekliški tabor

za šmarsko dekanijo

v Završah pri Grobelnem

(župnija Sv. Vid pri Grobelnem) bo 17. julija 1921. — Spored: ob 10. uri sv. opravilo s pridigo za Marijine družbe, nato takoj zborovanje Dekliških zvez cele dekanije. Predsednice in zastopnice Dekliških zvez pa pridite že ob 9. uri na razgovor o podrobni organizaciji Dekliških zvez v dekaniji! — Pridite pa tudi dekleta iz sosednjih dekanij. Imate zelo lepo železniško zvezo. Vlak iz Maribora pride na Grobelno ob 7. uri, vlak iz Celja pa po 8. uri!

Predlog občinskega odbornika.

Občinski odbornik iz ptujskega okraja nam piše:

Občinske volitve so prinesle naši stranki popolno zmago. Številke so pokazale, da je ogromna večina našega ljudstva v taboru Slovenske kmetijske zveze. Čeravno že imamo v vsaki župniji krajevni odbor naše stranke, bi bilo morda vendar še dobro, če bi si za vsako župnijo ustanovili pod njenim okriljem še pododsek, v katerem bi bili samo občinski odborniki in naši župani cele fare. Jaz pač mislim, da to ne bi škodovalo naši stranki — ampak bi ji celo koristilo. Zdaj se n. pr. mnogokrat zgodí, da naš odbornik ne pozna odbornika iz sosednje občine. Celo župani med seboj se poznajo le za silo. Ena občina dela tako, druga tako. Če pa bi se po rani sv. maši le vsaj dvakrat na leto sešli vsi odborniki z župani vred na pogovor, bi se vsaj spoznali in pogovorili, kako in kaj bomo delali za blagor naših občin in občanov. Mislim, da bo tudi ljudstvo bolj zadovoljno, če si bomo vsi edini.

Prosim, gospod urednik, natisnite je vrstice v našem „Slov. Gospodarju“, morda se še oglasi kak drugi odbornik ali župan. Samo to ne vem, kako bi naredili, če je n. pr. del občine v eni fari, drugi del pa v drugi župniji. To je pri nas in vem, da je še tudi v drugih farah tako!

Opomba uredništva: Prinesli smo Vaš predlog in prosimo vse naše občinske gg. župane in odbornike, da nam v tem oziru podajo svoje mnenje.

Zahteve naših somišljenikov

v Savinjski dolini. Resolucije Kmetijske zveze, skienjene na odborovi seji dne 26. junija 1921 v M. Nazaret: 1. Kmetijska zveza Marija Nazaret odobrava v polnem obsegu delovanje in nastop Jugoslovanskega kluba, se mu najiskrenejše zahvali za odkrit in odločen boj za avtonomijo Slovenije in ga roti, da niti en korak naj ne odjenja od sedanjega poti, na kateri mu sledi vsa poštena

„Res da ne vem več, kaj je govoril“, se je zviljal Morgan.

„Kaj govoriš tako neumno, kakor bi ne imel glave med rameni in dvoje ušes, velikih zadosti! Ne veš več, kaj je govoril! Morebiti tudi tega ne veš več, s kom si govoril? Beži, beži! Le lepo povej, o čem je jezikal! O potovanju, o kapitanih, o barkah? Zini, kaj je bilo?“

„I — no, pravil je, da bo treba na suho dhati in prevrniti —“

„Koga? Barko?“

„Hu —!“

„Zelo koristen posel, pri moji bergti, da je“, je hitel Dolgi John, da bi odvrnil mojo pozornost od dvoumnih Morgancovih besed. „Pojdi nazaj na svoj prostor, stari osel!“

Morgan se je odgugal spet k svoj mizi, Silver pa mi je zaupno šepnil. — kako laskavo za mene, sem pomislil, da me ima za zaupnika —

„Cisto pošten človek, tale Morgan, veste, ampak“ — pokazal je na čelo. — „nekoliko trapast! — Sedaj pa“, le nadaljeval, „Orni pes“ —? Kdo bi to bil —?“

Potipal si je s kazalcem po nosu.

„Ne, to ime mi ni znano, meni no. — Pač — če se dobro spominjam, da —! Videl sem ga, tega postopača —! Z nekim slepim beračem je pohajal k nam!“

„To bi utegnilo biti“, sem rekel.

„Tudi jaz sem poznal tistega slepega berača! Peter mu je bilo ime!“

„On je!“ je kričal Silver ves razvnet. „Peter! To je njegovo ime, prav gotovo da! Ej, pravi rokomavhar je to bil! — Če ujamemo tegale „Ornega psa“, to bodo novice za kapitana Trelawneya! Ben ima hitre noge! Malo kateri mornar je zna tako naglo pobirati, kakor Ben! Dobil ga bo, svoje berglo tu-le stavim, da ga bo! — Da bo on koga na suho djal in prevrniti! — On! — Jaz ga bom djal na suho.“

Tako se je razvnel, ter je skakal in torkljal s svojo berglo po pivnici, udarjal po mizah in kričal, in nazadnje bi mu bil tudi najprevidnejši sodnik verjel, da je v resnici — nedolžen.

Ko sem zagledal „Ornega psa“ v gostilni, se mi je iznova zbudil sum,

da bi vendarle utegnili biti enonožni Silver v kaki zvezi z rokovnjaško družbo, postal sem nezaupen in skrbni sem opazoval dolgega krčmarja in poslušal na njegove besede. Pa ta preikani goljuf se je znal potajiti, vse prave navihan in prebrisan je bil za me ne neizkušene fanta in ko sta se študi zasledovalca vsa upehana vrnila in pravila, da sta izgubila v gneči — sled za „Ornim psom“, in da so ju hoteli prijeti ljudje, češ, da sta ubegla t. tova, so se — žalibog! — razpršili vsi moji dvomi in sumi in glavno bi bil da za Dolgega Johna in njegovo — poštenost.

„Lepa reč to, dragi prijatelj!“ mi je pravil in zadrega mu je bila videti na licu. „Zelo neprijetna mi je vsa ta zadeva! Kaj si bo mislil o meni kapitan Trelawney? Ta-le nebodigatreba potepuh in rokovnjač, pa ti sedi tu v moji pošteni gostilni in pije moj rum! In vi pridete, pa mi poveste, kdo da je, jaz pa pustim, da se mi izmuzne in da mi uide pred mojimi lastnimi očmi! Kaj ne, prijatelji, opravičili me bodeš in zagovarjali pred kapitanom? Mladi ste še, pa brijten fant ste, da mu ga ni para! Koj ko ste prestopli

moj prag, sem to spoznal. In vi razumete moj položaj! Kaj sem tudi mogel storiti — s tem brunom pod pazduho? Ko sem bil še mlad pomorskač, ej ja, tistikrat bi mu bil koj za petami in zagrabil bi ga bil s temile svojimi železnimi pestmi, pa sedaj —!“

Umolknil je in usta so mu ostala odprta, kakor da bi se bil nečesa spomnil.

„Račun —!“ je vzkliknil, „Tri merice rama! Pri moji bergti, da sem pt zabil na njegov račun —!“

Sesedel se je na klop in se smejal, da so mu solze pritekale po svojem licu.

Nisem se mogel vzdržati, smeh je posilil tudi mene in smejala sva se, da je odnevalo po pivnici.

„Ej, kako imenitno staro morskote je je Dolgi John Silver!“ je dejal tet si brisal solze. „Kako pozabljiv sem in neumen! Kakor mlad ladijski strežnik v prvih 14 dneh svoje službe! — Jm, bodiva si prijatelja, ker tudi jaz še nisem slekel ladijskega strežnika. To — da k stvari“, se je zresnil, „tako ne be slo! Dolžnost je dolžnost!“

(Dalje prihod)